

Olsztyn, 6 03, 2018 r.

PS-VI.431.1.5.2018.MP

Pani
Wiesława Gutowska
Dyrektor
Świetlicy Terapeutycznej Nr 1
ul. Niedziałkowskiego 21/2
w Olsztynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko – Mazurskiego nr FK-VI.0030.28.2017 z dnia 17 stycznia 2017 roku /**akta kontroli str. 1**/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Marzena Przybylska – główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Katarzyna Brewka – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Świetlicy Terapeutycznej Nr 1 przy ul. Niedziałkowskiego 21/2 w Olsztynie.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 23 stycznia 2018 r. i zakończono w dniu 26 stycznia 2018 r. Przedmiotem kontroli była ocena działalności placówki wsparcia dziennego w zakresie realizacji zadań ustawowych oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017, poz. 697 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. placówka/światlica/kontrolowana jednostka – co oznacza: Świetlicę Terapeutyczną Nr 1 przy ul. Niedziałkowskiego 21/2 w Olsztynie,
2. dyrektor – co oznacza: Dyrektora Świetlicy Terapeutycznej Nr 1 przy ul. Niedziałkowskiego 21/2 w Olsztynie,
3. regulamin placówki/regulamin – Regulamin Świetlicy Terapeutycznej Nr 1 przy ul. Niedziałkowskiego 21/2 w Olsztynie;

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia jej zakończenia, fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym przez jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Wiesławy Gutowskiej – Dyrektora Świetlicy Terapeutycznej Nr 1 w Olsztynie. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez dyrektora oraz rozmowy przeprowadzone z dziećmi oraz z wychowawcą.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

I. Zasady działania i organizacja placówki

Świetlica Terapeutyczna Nr 1 w Olsztynie jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie specjalistycznej przez Miasto Olsztyn.

Zasady organizacji i działalności placówki określa Regulamin Organizacyjny Świetlicy Terapeutycznej Nr 1 w Olsztynie, przyjęty *Zarządzeniem Nr 8 Dyrektora z dnia 10.05.2016 r. /akta kontroli str. 2 – 8/*. Na podstawie jego analizy stwierdzono, że dookreślenia wymaga zapis § 5 ust. 2 dotyczący uczestników zajęć w placówce, co na bieżąco zostało omówione z dyrektorem placówki.

Celem działalności świetlicy jest w szczególności: eliminowanie i łagodzenie napięć i problemów emocjonalnych dzieci, aktywizowanie do samorozwoju, łagodzenie niedostatków wychowawczych, realizacja zajęć wychowawczych, korekcyjnych i terapeutycznych zgodnie z indywidualnymi potrzebami wychowanków, pomoc w rozwiązywaniu problemów. Dzieci przyjmowane są na prośbę rodziców i z inicjatywy własnej. Uczestnictwo dziecka w zajęciach organizowanych w placówce jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba że do placówki skieruje je sąd. W okresie poddanym kontroli odnotowano jeden taki przypadek, o czym pracownicy dowiedzieli się od kuratora sądowego.

II. Zatrudnienie i kwalifikacje

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji osobowej pracowników ustalono, że dyrektor, pedagog i 6 wychowawców (5,5 etatu) posiadają kwalifikacje niezbędne do zajmowania ww. stanowisk oraz do prowadzenia zajęć specjalistycznych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 25 i 26 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do dokumentów potwierdzających kwalifikacje dołączono również oświadczenia dotyczące spełniania warunków określonych w art. 26 ust. 2 ustawy */akta kontroli str. 9 -11/*.

III. Dokumentacja

W placówce opracowuje się roczny plany pracy, w którym określone są zadania, sposoby i termin ich realizacji, osoby odpowiedzialne oraz uwagi. Na zakończenie każdego roku sporządzane jest sprawozdanie z jego wykonania.

Ponadto Świetlica od 2008 r. prowadzi księgę ewidencji dzieci uczęszczających na zajęcia.

Na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji trzydziestu trzech wychowanków, stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą prowadzona była ona zgodnie z regulaminem. Placówka prowadziła następujący rodzaj dokumentacji:

- kartę pobytu gdzie uwzględnia się podstawowe dane dotyczące dziecka, składu rodziny, relacji pomiędzy rodzeństwem, stanu zdrowia, przyczyn zgłoszenia się do świetlicy, udziału w zajęciach pozalekcyjnych oraz informacje dotyczące znaczących dla dziecka wydarzeń - które wypełniane są co 3 miesiące */akta kontroli str. 12-19/*,
- arkusz badań i obserwacji pedagogicznych, który zawiera m.in. informacje dotyczące funkcjonowania społecznego i emocjonalnego dziecka oraz jego problemów – uaktualniany jest co kilka miesięcy */akta kontroli str. 20-23/*,
- karta udziału w zajęciach specjalistycznych, w której po każdym zajęciach odnotowuje się obserwacje odnośnie funkcjonowania dziecka w wybranych obszarach (praca w grupie, reakcje na sytuacje trudne, przyjmowanie i udzielanie informacji zwrotnych) */akta kontroli str. 24 - 29/*,
- indywidualny program korekcyjny – gdzie określa się cel długoterminowy, cele krótkoterminowe oraz sposób ich realizacji w obszarach: funkcjonowanie społeczne,

funkcjonowanie emocjonalne, środowisko, rodzina - co kilka miesięcy zamieszcza się uwagi o jego realizacji /akta kontroli str. 30- 32/,

- karta udziału w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych/indywidualnych – która zawiera datę, ilość godzin, temat zajęć oraz podpis osoby prowadzącej zajęcia /akta kontroli str. 33-34/,

Analizie poddano także siedem teczek z dokumentacją zajęć logopedycznych, na którą składają się:

- program terapii logopedycznej /akta kontroli str. 35 - 36/,
- karta badania motoryki artykulacyjnej /akta kontroli str. 37-38/,
- karta badania mowy /akta kontroli str. 39-40/,
- karta zajęć logopedycznych gdzie odnotowuje się datę, ilość przepracowanych godzin, przebieg zajęć oraz podpis osoby prowadzącej zajęcia /akta kontroli str. 41- 42/.

Ponadto w tezcze każdego dziecka znajdowały się oświadczenia rodziców lub opiekunów dotyczące udzielenia zgody na:

- udział w zajęciach,
- udział w półzimowisku / półkolonii,
- samodzielny powrót do domu,
- przetwarzanie danych osobowych,
- rejestrowanie, wykorzystanie i publikację wizerunku dziecka (potwierdzona zgodą dziecka).

Na podstawie analizy dokumentacji indywidualnej wychowanków stwierdzono, że w kartach pobytu cyklicznie powtarzają się te same wpisy, natomiast w arkuszu badań i obserwacji często nie wskazuje się mocnych stron dziecka. Dlatego też w ramach bieżącego instruktażu dyrektorowi placówki zwrócono uwagę na konieczność zindywidualizowania wpisów w kartach pobytu oraz uwzględnienia w arkuszu badań i obserwacji mocnych stron i zasobów dziecka, na których warto pracować.

IV. Zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego

1. Opieka i wychowanie

Kontrolowana jednostka swoją działalność prowadzi przez cały rok, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18, a w okresie wakacji oraz ferii zimowych w godzinach 7.45 – 16.00. Jak wynika z analizy przedłożonej dokumentacji, w okresie podlegającym kontroli w zajęciach zapewniających opiekę i wychowanie uczestniczyło 35 osób. Były to dzieci z najtrudniejszych środowisk, które oprócz wsparcia specjalistów np. logopedy, potrzebują codziennej, właściwie zorganizowanej opieki wychowawczej.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji stwierdzono, że opieka nad dziećmi sprawowana była zawsze zgodnie z zasadą określoną w art. 28 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, przebywało nie więcej niż 15 dzieci. Na dzień rozpoczęcia kontroli, który przypadał w pierwszym tygodniu ferii zimowych na zajęcia w świetlicy uczęszczało 17 dzieci, a opiekę nad nimi sprawowało 5 wychowawców. Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynikało, że na drugi tydzień ferii zapisanych jest 22 dzieci.

Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze miały na celu głównie zapewnienie dzieciom opieki, jak również stworzenie warunków do odreagowania stresu i napięć, nawiązania prawidłowych relacji rówieśniczych, nauki prawidłowego funkcjonowania w grupie, zaspokojenia potrzeby przynależności i zabawy.

2. Pomoc w nauce

Ustalono, że pomoc w nauce realizowana jest w ramach zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz w ramach innych zajęć realizowanych w placówce. Polega na wsparciu w opanowaniu materiału, wyjaśnieniu niezrozumiałych partii materiału, motywowaniu do nauki, pomocy w odrobieniu lekcji. Pomocy w nauce udzielają dzieciom wychowawcy, co potwierdziły w czasie rozmów z zespołem kontrolnym. W okresie poddanym kontroli świetlica nie korzystała z pomocy wolontariuszy.

3. Zajęcia specjalistyczne

Zajęcia socjoterapeutyczne - przeznaczone dla dzieci z zaburzeniami zachowania i emocji, adresowane były zarówno do młodszych jak i starszych uczestników zajęć placówki. Treść zajęć dostosowana była do wieku dzieci. W pierwszej części spotkania prowadzono zajęcia socjoterapeutyczne oparte na indywidualnych potrzebach wychowanków, drugą część przeznaczano na rozwój zainteresowań, odrabianie lekcji i pomoc w nauce szkolnej, organizację zabaw zgodnie z upodobaniami dzieci. Zajęcia trwały 3 godziny, w przerwie których dzieci otrzymywały II śniadanie lub podwieczorek. Przebieg zajęć odnotowywany był w dzienniku zajęć. W okresie podlegającym kontroli w zajęciach socjoterapeutycznych uczestniczyło łącznie 100 wychowanków.

Zajęcia profilaktyczno-wychowawcze - przeznaczone dla uczniów ze szkół podstawowych, ich celem było głównie dbanie o prawidłowy rozwój psychofizyczny dziecka, rozwijanie poprawnych kontaktów interpersonalnych, nauka rozwiązywania konfliktów. W trakcie zajęć dzieci uczyły się właściwego wykorzystania czasu wolnego, otrzymywały pomoc w nauce, uczyły się zdrowego współzawodnictwa. Zajęcia trwały 3 godziny, w przerwie dzieci otrzymywały II śniadanie lub podwieczorek. Przebieg zajęć odnotowywany był w dzienniku zajęć. W okresie podlegającym kontroli w zajęciach tych uczestniczyło 20 osób.

Zajęcia edukacyjno-rozwojowe - przeznaczone dla młodzieży gimnazjalnej oraz uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych. Ich celem był rozwój kompetencji osobistych, podejmowanie ważnych dla tej grupy tematów związanych z dorastaniem, szkodliwością stosowania używek. W ramach tych zajęć młodzież miała okazję rozwijać swoje zainteresowania, dyskutować np. o współczesnej sztuce filmowej, historii. W trakcie zajęć chętne dzieci otrzymywały pomoc w nauce. Przebieg zajęć odnotowywany był w dzienniku zajęć. W okresie podlegającym kontroli w zajęciach tych uczestniczyło 7 osób.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – zajęcia prowadzone były w grupach 3-5 osobowych dzieci w młodszym wieku szkolnym. Spotkania trwały od 1,5 do 3 godzin. Poprzez ćwiczenia i zabawy usprawniane były zaburzone funkcje odpowiedzialne za poprawną naukę czytania i pisania. Przebieg zajęć odnotowywany był w dzienniku zajęć. W okresie podlegającym kontroli w zajęciach tych uczestniczyło 9 dzieci.

Zajęcia logopedyczne – miały formę indywidualnej terapii mowy. Ich zadaniem było niwelowanie wad wymowy. Zajęcia trwały godzinę. Przebieg zajęć odnotowywany był w karcie zajęć logopedycznych. W okresie podlegającym kontroli w zajęciach tych uczestniczyło 12 osób.

Zajęcia indywidualne – przeznaczone dla dzieci w wieku szkoły podstawowej z dużymi trudnościami w nauce. Polegały na odrabianiu lekcji, nadrabianiu zaległości, utrwalaniu materiału. Zajęcia odnotowywane były w karcie zajęć indywidualnych. W okresie podlegającym kontroli

w zajęciach tych uczestniczyło 15 wychowanków.

Indywidualne zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – przeznaczone dla dzieci mających specyficzne trudności w nauce. W ich trakcie usprawniana były funkcje słuchowe, orientacja przestrzenna, spostrzeganie, koordynacja wzrokowo-słuchowa, funkcje motoryczne. Przebieg zajęć odnotowywany był w karcie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. W okresie podlegającym kontroli w zajęciach tych uczestniczyło 9 wychowanków.

Kontrolujący przeprowadzili rozmowy z dziećmi uczęszczającymi na zajęcia organizowane w świetlicy. Dzieci nie zgłosiły żadnych negatywnych uwag odnośnie zajęć w niej prowadzonych. Stwierdziły, że chętnie przychodzą do świetlicy, uczestniczą w zajęciach z własnej woli. W placówce mają możliwość spotkania się z rówieśnikami, panie są miłe i pomocne, podobają im się organizowane zajęcia, wolą przyjść do świetlicy niż siedzieć w domu przed komputerem.

4. Organizacja czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań

Z informacji przekazanych przez dzieci, dyrektora oraz z analizy dokumentacji wynika, że placówka oferowała wychowankom różnorodne formy spędzania czasu wolnego.

W świetlicy odbywały się zajęcia plastyczne, sportowe, czytelnicze. Placówka organizowała także wycieczki poza teren świetlicy, szczególnie podczas ferii zimowych i wakacji m.in. do Radia Olsztyn, Planetarium, Telewizji Olsztyn, Kręgielni, Warmioliandii, Multicentrum, Straży Pożarnej, kina Helios.

W świetlicy corocznie organizowane były imprezy okolicznościowe związane z obchodami świąt oraz innych uroczystości takie jak: Dzień Babci i Dziadka, Dni Rodziny, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka, Andrzejki, Boże Narodzenie, Wielkanoc.

5. Inne usługi świadczone przez placówkę

Kontrolowana jednostka zapewnia wychowankom w czasie zajęć wyżywienie, najczęściej były to kanapki, jogurty, owoce i napoje. Produkty zakupowane są ze środków własnych, część pochodzi z Banku Żywności. Świetlica otrzymuje również od darczyńców - pracowników, ich znajomych czy sponsorów odzież, obuwie, które są przekazywane rodzinom wychowanków.

V. Współpraca z rodzicami lub opiekunami dziecka i innymi podmiotami.

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że wychowawca świetlicy ma zazwyczaj kontakt z rodzicami bądź opiekunami dziecka w chwili, gdy przyprowadzają bądź odbierają je ze świetlicy. Rodzice umawiają się na spotkania indywidualne z wychowawcą, pedagogiem lub dyrektorem w celu omówienia spraw związanych z funkcjonowaniem dziecka. Placówka w ramach realizacji swoich zadań organizuje też Szkołę dla Rodziców. W okresie podlegającym kontroli przeprowadzono dwie edycje Szkoły dla Rodziców, pierwszą rozpoczęło 14 rodziców, ukończyło 3, drugą rozpoczęło 8 rodziców, ukończyło 4.

W 2017 r. w placówce przeprowadzono też zajęcia warsztatowe dla rodziców wychowanków pt. "Miłość w rodzinie nigdy nie zginie", w zajęciach uczestniczyło 12 rodziców. Kontakty z rodzicami dokumentowane są w dziennikach zajęć, wcześniej (do sierpnia 2017 r.) odnotowywane były w zeszytach kontaktów z rodzicami.

Rodziny tego wymagające otrzymują wsparcie w postaci odzieży i obuwia gromadzonego w placówce we własnym zakresie od sponsorów i darczyńców.

Ponadto z analizy dokumentacji oraz informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że placówka współpracowała także między innymi z:

- nauczycielami i pedagogami ze szkół, do których uczęszczają wychowankowie,
- kuratorami sądowymi i sądem rodzinnym,
- Policją,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olsztynie (z asystentami i z koordynatorami rodzin),
- Miejskim Zespołem Profilaktyki i Terapii Uzależnień - kierowanie rodziców w celu uzyskania specjalistycznej pomocy,
- Bankiem Żywności w Olsztynie – pozyskanie żywności, którą wykorzystuje się do przygotowywania codziennych posiłków, w przypadku nadwyżek – przekazywanie rodzicom,
- Warmińsko- Mazurskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom z ADHD i ich rodzinom w Olsztynie – poradnictwo pedagogiczne w zakresie rozwiązywania problemów dzieci,
- Olsztyńską Szkołą Wyższą, Uniwersytetem Warmińsko – Mazurskim, Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa w Giżycku – umożliwienie realizacji w placówce praktyk studenckich,
- Stowarzyszeniem Służb Grup Rodzinnych AI-Anon Region Warmińsko – Mazurski – przekazanie przez członków Stowarzyszenia rodzicom wychowanków na spotkaniu zorganizowanym w placówce informacji o możliwościach uzyskania pomocy.

VI. Warunki lokalowe

Pomieszczenia Świetlicy zlokalizowane są w dwóch budynkach wolnostojących, będącymi własnością Gminy Olsztyn:

A. przy ul. Niedziałkowskiego 21/, gdzie znajdują się:

- nieduża sala do zajęć indywidualnych wyposażona w stół z krzesłami,
- duża sala do zajęć opiekuńczo-wychowawczych, wyposażona m.ni. w materace, piłki,
- pokój dyrektora,
- pokój wychowawców,
- toaleta dla dzieci,
- toaleta dla personelu.

B. przy ul. Jagiellońskiej 18, gdzie znajdują się:

- dwie duże sale do zajęć opiekuńczo-wychowawczych wyposażone w materace, pufy, duże miękkie klocki, piłki (jedna wyposażona także w duży stół z krzesłami),
- mniejsza sala do odrabiania lekcji wyposażona w stoliki z krzesłami, regały z książkami, gramy,
- kuchnia wyposażona w meble kuchenne, zlewozmywak, naczynia, kuchenkę mikrofalową, lodówkę,
- toaleta dla dzieci,
- toaleta dla personelu.

W związku z faktem, iż placówka powstała przed 5 września 2015 roku, nie podlega ocenie pod kątem spełniania wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. 2015 poz. 1630).

Uwagi i wnioski:

Biorąc pod uwagę możliwości kadrowe i lokalowe placówki rekomenduje się rozważenie możliwości przygotowywania wychowankom w czasie wakacji oraz ferii zimowych (kiedy prowadzi się tylko zajęcia opiekuńczo - wychowawcze) jednego ciepłego posiłku dziennie.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017, poz. 697 ze zm.).

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonna-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wdziału Polityki Społecznej

GLÓWNY SPECJALISTA
Marzenna Przybylska

KIEROWNIK
Witold Dziubiński 7

GLÓWNY SPECJALISTA
Katarzyna Brewka

